

T.B.M.M.

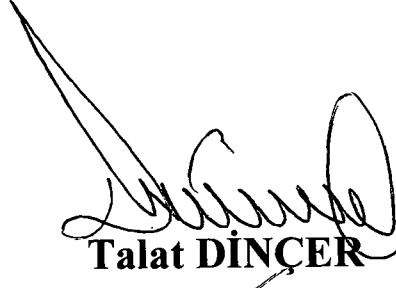
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **01 Temmuz 2025**

Sayı: **12342**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA 30238

Aşağıdaki sorularımı Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet ŞİMŞEK tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96.Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.26/06/2025

Talat DİNÇER
Mersin Milletvekili

AKP iktidarları döneminde yoğun şekilde kullanılan Yap-İşlet-Devret (YİD) modeli, başlangıçta kamu yatırımlarının özel sektör eliyle hızla yapılması ve kamu bütçesine yük getirmemesi açısından savunulmuştur. Ancak uygulamada, belirli firmalara verilen ayrıcalıklı şartlar, araç, yolcu veya hizmet garantileri, döviz bazlı sözleşmeler, enflasyon endeksli ödemeler ve işletme süresi uzatımları ile kamunun sırtına büyük mali yükler bindirilmiştir.

En dikkat çekici örneklerden biri olan Osmangazi Köprüsü, bu modeli ve yarattığı kamu zararını açıkça gözler önüne sermektedir. 1,5 milyar dolara mal edilen köprü için şirkete verilen günlük 40 bin araç geçiş garantisi, araç başı 55 dolar ödeme ile 2025 itibarıyla günde 2,2 milyon dolar, yılda yaklaşık 800 milyon dolar, toplamda ise 15,5 ila 17 milyar dolar arasında garanti ödemesi yapılmasını içermektedir.

Söz konusu şirketin köprüyü beklenen süreden önce hizmete alması, kalan yapım süresinin işletme süresine eklenmesiyle birlikte işletme süresi 21 yıla çıkarılmış, şirketin alacağı garanti ödemeleri daha da artmıştır. Üstelik bu garanti ödemeleri, Türkiye Cumhuriyeti Hazine'sinden karşılanmaktadır. Sözleşmelerin kamuoyundan gizlenmesi, şeffaflık eksikliği Aynı firmaların sürekli olarak bu projelerde yer alması dolar ve enflasyon garantileriyle özel şirketlerin kazançlarının garanti altına alınması Gerçekleşmeyen yolcu, araç, tedavi sayısı için Hazine'den yapılan milyarlarca dolarlık ödemeler Bu projelerin kamuya ait olması gereken gelir kaynaklarını uzun yıllar özel şirketlere devretmesi düşündürücü olup bu konunun ilgili bakanlığı tarafından sorularımızın cevaplandırılmasını arz ederim.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. 2002 yılından bugüne kadar kaç YİD projesi yapılmıştır?
2. Bu projelerin toplam yatırım maliyeti, garanti yükümlülükleri ve işletme süreleri nedir?
3. Hangi firmalara hangi projeler verilmiştir?
4. Bu firmalarla yapılan sözleşmelerin detayları nelerdir?
5. Projeler karşılığında Hazine'den yapılan toplam ödeme tutarı nedir?
6. Osmangazi Köprüsü gibi projelerde kamu zararı hesaplanmış mıdır?
7. Osmangazi Köprüsü için verilen günlük 40 bin araç geçiş garantisine 2025 yılı itibarıyla ne oranda uyulmuştur? Garanti altında olmayan araç geçiş sayısı nedir?
8. 2016 yılından bu yana Osmangazi Köprüsü için Hazine'den toplam ne kadar ödeme yapılmıştır? 2025 sonuna kadar bu rakamın ulaşacağı tahmini tutar nedir?